

AZƏRBAYCANIN BÜTÖVLÜYÜ, MÜSTƏQİLLİYİ VƏ TƏRƏQQİSİ

RESPUBLİKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSİYA HEYƏTİ

26 İYUN 2024-cü il

ÇƏRŞƏNBƏ

№ 131 (7889)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSİAL-İQTİSADI QƏZET

WWW.RESPUBLIKA-NEWS.AZ

İlham Aliyev

Tarix

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 106-ci ildönümü tamam olur. Ordumuz bir əsrden artıq keşməkeşli yol keçib. 1918-ci il iyunun 26-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının qərarı ilə Əlahiddə Azərbaycan Korpusu yaradılıb. Qoca Şərqi ilə demokratik hökumətin ordu yaratması zamanın hökmü idi. Həmin il mayın 28-də qəbul edilmiş İstiqlal Bayannaməsində qeyd edilirdi ki, Azərbaycan özünə xarici müdaxilərdən müdafiə etmək, daxili düşmən qüvvələrini zərərsizləşdirmək üçün nizami orduya malik olmalı, silahlı qüvvələrini yaratmalıdır. 1919-cu ilin sonlarında şəxsi heyati 25 min nəfər olan Azərbaycan Ordusunun 40 minə çatdırılması nəzərdə tutulurdu. Lakin 1920-ci ilin aprelində sovet hakimiyəti ADR-i işğal etdiğdən sonra Hərbi Nazirlik ləğv olundu, ordu quruculuğu prosesini başa çatdırmaq mümkün olmadı. Uzun illərdən sonra Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi ikinci dəfə bərpə olundu. 1991-ci il oktyabrın 9-da Milli Ordunun yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti qanun qəbul etdi. Prezident Heydər Əliyevin 22 may 1998-ci il tarixli Fərmanına əsasən, Əlahiddə Azərbaycan Korpusunun yarandığı gün - 26 İyun Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri Günü elan edildi. Bu tarix hər

Milli ordunun yaradılmasında Azərbaycan müxtəlif təzyiqlərə məruz qalırdı. Həm xaricdən, həm də daxildən göstərilən təzyiqlərin əsas məqsədi ordu quruculuğunun qarşısını almaqla Azərbaycanın müstəqil bir dövlət kimi mövcudluğuna yol verməmək idi. Heç sovet hakimiyəti dövründə də azərbaycanlılara qarşı hərbi siyaset dəyişmədi. Azərbaycanlılar əsasən tikinti yönümlü hərbi hissələrdə xidmət edirdilər. Bu onların hərb elminə dörindən yiyələnməməsi, müasir silahlarda rəftar etməyi bacaran hərbçilər kimi yetişməməsinə istiqamətnəmişdi. Həmin siyasetin mahiyətini yaxşı başa düşən Ulu Öndər Azərbaycanda hakimiyətə gəldikdən sonra 1971-ci il iyunun 20-də Cəmşid Naxçıvanski adına ixtisaslaşdırılmış Hərbi Məktəbin yaradılması haqqında qərar verdi. Ümummilli Lider azərbaycanlı gənclərin Baki Ali Birləşmiş Komandanlıq Məktəbi və Baki Ali Hərbi Dənizçilik məktəblərinə, eləcə də SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə qızışlı şərtlərlə qəbul edilməsinə nail oldu. Qeyd edək ki, C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin milli zabit kadrların hazırlanmasında, Silahlı Qüvvələrimiz formalaşmasında müstəsna rolu olub. Silahlı Qüvvələrin Qalib Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin sayı nəticəsində bu gün Azərbaycan Ordusu güclü ordular sırasındadır. 2020-ci ilin 27 sentyabrından 10 noyabra qədər davam edən Vətən mühərrişəsi Azərbaycanın tarixi Zəfəri ilə başa çatdı. 2023-cü

ilin sentyabrında Xankəndi və ətraf ərazilərdə keçirilən lokal xarakterli antiterror tədbirləri cəmi 23 saatdan bir qədər artıq çəkdi. Torpaqlarımızdan erməni separatizminin kökü birdəfəlik kəsildi, ərazi bütövlüyü və suverenliyimiz bərpə edildi. Bu tarixi qələbə, ilk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, iradəsi və rəşadətlə Azərbaycan Ordusunun döyüş meydانında göstərdiyi şücaati ilə qazanıldı. Azərbaycan xalqı öz əzminini, birliliyini, gücünü sübut etdi. Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu 30 illik həsrətə son qoydu. Biz öz əzli torpaqlarımıza alınaq, üzüag, zəfər bayraqı ilə qayitdıq. 2020-ci il dekabrın 10-da Bakıda qalib ordunun Zəfər paradi keçirildi.

Müharibə

2020-ci ilin iyul ayında Ermənistandan tərəfindən işğalı məsələsini ikinci plana keçirmək, üçüncü dövlətləri münaqişəyə cəlb etmək və ölkəmizin strateji infrastrukturuna zərər vurmaq idi. Ermənistanın gözləmədiyi halda Azərbaycan Ordusu düşmənə sarsıcı zərbə endirərək ona layiqli cavab verdi. İlk dəfə olaraq Azərbaycan bütün dünyaya öz gücünü göstərdi, xalqımızın sarsılmaz birliyini, polad kimi əyləməz iradəsini nümayiş etdirdi.

(davamı 3-cü səhifədə)

Qüdrətli ordu: PEŞAKARLIĞIN, YENİLMƏZLİYİN ZİRVASI

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Azərbaycan otuz ilə yaxın bir müddədə erməni işğalından əziziyət çəkməsinə baxmayaq, bütün həqsizliklərə, əkili standartlara mərdliklə sine gərdi, qəlebəyə qadır olduğunu sübut etdi. Biabırçı şəkildə meğlub olan ermənistanda isə həle də böhran hökm sürür, ermənilər bir-birilərini ittiham edir, xalq adlandırrırlar. Xalqımız qırular, doğma torpaqlar qayıdışının təntənəsini yaşayır. Qırx dörd gününük mühərbiye gücümüzü, Silahlı Qüvvələrimizin rəşadətini, qəhrəmanlığını, xalqımızın birinciyyəti göstərdi. Biz bir yumruq kimi birləşdik, ordumuz düşməne sarsıcıdır zərərlər endirdi, işğalçıları torpaqımızdan qovdu. Qırx dörd günün hər bir günü qəhrəmanlıq dəstənidir, hər bir günü rəşadət, şəref gündür və hər birini üçün çox eziż, ve doğmadır.

Mənsub olduğu xalqın, gəncinin gücünü, ləyaqətini, qabiliyyətini, qəhrəmanlığını varlığında yaşadan, doğma yurdu, torpağı uğrunda savaşa atılan, düşməni əzen və mehv edən oğullarla fərç edirik, polad bileyliklərə həmişə qürur duyuruq. Qarabağda Azərbaycan xalqının biriyyi, səhidlərimizin canı, qanı bahasına, qəhrəmanlığımızın şücaeti hesabına qayıtmışq. Bu tarixi zəfer xalqımızın şərəfini və qururuna özüne qaytarı. Azərbaycan xalqının tarixinə şəhid qanıyla yazılıan 27 sentyabr 2020-ci il həm də bizi qəlebəyə aparan yoluň başlanğıçı oldu. Mühərbiyin ilk günləri bir daha təkcə erməni, ki, bəzək təkcə ermənistanla döyüşmədi. Şəhər və qəhrəman ordumuzun ildirimşürtli hücumları düşməni onun havadarlarını ciddi teşvişə saldı. Azərbaycan Prezidenti, sözün əsl mənasında, üç cəbhədə düşmənə qarşı döyüdü. Ali Baş Komandanın ordusunun cəbhədə, özü isə siyaset meydandasında, informasiya cəbhəsində erməni təessübkeşlərinə və dünya ermənilərinə qarşı qətiyyətli, cəsarətə, böyük fedakarlıqla mübarizə apardı. Bu gün güclü Azərbaycan Ordusu istənilən döyüş tapşırığını, hücum əməlliyyatını yerinə yetirməyə qadır, şəxsi heyətin döyük ruhu çox yüksəkdir. Ordumuz ən müasir silah və sursatlarla, zi-rəhlə texnikalarla, zenit-raket qurğularla, hərbi həvəq qüvvələri və ən müasir hərbi texnikalarla təchiz olunub. Bütün bunlar Azərbaycan Prezidenti, Qalib Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğuna göstərdiyi diqqət və qayğının bariz nümunəsidir.

Vətən mühərbiyi Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yüksək peşəkarlığını, döyük qabiliyyətini, qəhrəmanlığını, torpaq və bayraq məhəbbətini bütün dünyaya nümayiş etdirdi. 30 ilə yaxın Ermənistanın işğalı altında qalan yurd yerlərimiz azad edildi, bu savaşda əsgərlərimiz, zabitlərimiz, generallarımız doğma Vətənimiz Azərbaycanın başını uca etdilər. İgidlərimizin döyük mə-

harəti sayesinde Vətən mühərbiyinin ilk günlarından ermənistanın ordusunu, şəxsi heyəti dərin mənəvi-psixoloji sarsıntı içində idi. Azərbaycan ordusunun gücü və qüdrəti onlarıñ gözünü qorxutmuşdu. Vətən mühərbiyi ile bağlı təhlilər bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan ilk dəfə olaraq bütün xüsusi təyinatlı birləşmələr aktiv şəkilədə iştirak edib. Mühərbiyin ilk günlərində bir səra kəndləri və strateji körpüləri işğaldan azad etdikdən sonra Azərbaycan Silahlı Qüvvələri oktyabrın 22-de Qarabağın İranla cənub sərhədini tamamile azad etdi və 23 oktyabrda Laçın Dəhəzlinə doğru irəliləmeye başladı. Laçın dəhəzli Qarabağdakı qondarma qurumları Ermənistani birleşdirən yegane böyük (digerləri ilə müqayisədə) magistrallı yol iddi. Magistrallı yola nezərat Ermənistandan yanacaq, döyük sursatı və ehtiyatlarının qarşısını aldı. Azərbaycan ənənəvi olaraq gün ərzində herbi karvanların qarşısını almaq üçün artilleriya, minaataın və hətta birbəşə atəş və ya idarəsolunun rakətlərə ermənistanın ordusuna zərbələr endirdi. Davam edən mühərbiye ərzində 4 oktyabrda Cəbrayıl, 17 oktyabrda Füzuli, 20 oktyabrda Zəngilan, 25 oktyabrda Qubadlı və 8 noyabrda Şuşa şəhəri işğaldan azad olundu və Azərbaycanın herbi üstünlüyü sayəsində düşmən əzilər mehv edildi, tarixi adəlat öz yerini tutdu. Vətən mühərbiyində məmərilerin şirin açlığı, düşmənenin xarabalığın qeyrividilər, iigid oğullarının qanı tökülen torpaqda tarixi edəldət, qəlebənin, inkişafın, quruculuğun və şəreffli qayıdışının simvoluna çevrilən Ağalıda, Suqovuşanda, Cocuq Mərcanlıda, Laçında, Zabuxda, Füzülədə, Şuşada, işğaldan azad edilən bütün yurd yerlərində yeni heyət başlayıb. Vaxtile göz yaşları içərisində tərk etdikləri at-baba yurdlarında insanlar idin sevincə, qırular, şurğanlıqla, hədsiz minnətdarlıqla qayıdır. Ağır mühərbiyənən sonra azad edilen torpaqlarda aparılan genişməyən quruculuq işləri Azərbaycan tarixinin şanlı, qırıllı, qəhrəmanlıq və davamlı inkişaf tarixinin ilk dəyəri menasına, qətiyyəti sözüne, gürmüzzən, qüdrətimizin, bir xalq olaraq birliyimizin çağdaş bir səhifəsinə qeyrilib.

Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr

Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin tarixinə nəzər salanda bir daha aydın olur ki, qısa zaman əsasında Azərbaycanda elitar və peşəkar ordu hissələri yaradılıb. 1999-cu ilin aprel ayında Müdafiə Nazirliyinin nazidində ilə xüsusi təyinatlı dəstələr qurulub. Dəstələrin yaradılmasında Birinci Qarabağ mühərbiyi iştirakçı olması zabit və gizlər iştirak edib. İlkə keçidkə Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr təkmilləşdirilib. Azərbaycan Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin formallaşmasında qardaş Türkiye hərbçilərinin əməyi çox olub. 2020-ci ilin iyun ayında isə yeni xüsusi təyinatlı birlik yaradılıb. İlkə quruda, ister havada, isterse də suda Azərbaycan xüsusi təyinatlıları yüksək döyük qabiliyyətine malikdir. Xüsusi təyinatlılarıñ şüarı beledi: sədəqətəm şərifimdir! Qəhrəman xüsusi təyinatlıları İraq, Əfqanistən mühərbiyələrində, dünəndəki münhaqiqə zonalarında sülh yaratma missiyasında şerəfli iştirak ediblər. İkinci Qarabağ mühərbiyi zamanı Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin şəxsi heyəti Cəbrayıl şəhərini və etrafındakı doqquz kəndi işğaldan azad edib.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi və apardığı uğurlu ordun quruculuğu siyaseti Vətən mühərbiyindən əsasını əsasını təşkil edib. Üstəgəl, mükəmmel hərbi kadr potensialının formallaşması, müasir hərbi silahlama - bir sözə, sarsılmaz hərbi qüdrətimiz, xüsusilə ciddi nizam-intizam, ordunun tam püxtələşməsi, zabit və əsgərlərimizin həm psixoloji, həm də döyük hazırlığının yüksək səviyyədə olması şanlı Qəlebəni xalqımıza yataştı. Vətən mühərbiyində xüsusi təyinatlılar keçiləməz.

Prezident İlham Əliyev Silahlı Qüvvələr Günü

ərasəsində növbəti komando hərbi hissəsinin açılışında deyib ki, onun tapşırığı ilə İkinci Qara-

bəğ mühərbiyindən sonra Müdafiə Nazirliyində Komando Qüvvələri yaradılıb və komandoların sayı gündən-güne artır. Azərbaycan ötən ilin sentyabrında Ermənistanla sərhədə və həmin ilin avqustunda Qarabağda Rusiya sülhənmərəmlərinin nezarət zonasındaki döyüşlərdə yeni formalanşan komando qüvvələrindən istifadə edib. Azərbaycan hərbi analitikləri deyirlər ki, Azərbaycan ordusu Türkiye modelində qurulur və yeni komando qüvvələri Türkiyədə təlim keçirək formalasdırlar. Arıq komando təlimləri Azərbaycanın özündə de aparılır. 2021-ci ilin iyununda Komando Ordu birliyi yaradılıb, Qarabağda və Ermənistanla sərhədə yaxın ərazilərdə dörd komando hərbi hissəsi fəaliyyət göstərir. İkinci Qarabağ mühərbiyindən sonra Qırqız, Saribaba, Buzluq və bir sıra adızs yüksəkliklərinə elə keçirilməsində, Laçının Sus və Zabux kəndlərinin azad ediləsində, həmçinin sentyabr döyüşlərində komando hissələri fedakarlıq göstəribler. Hərbi təhlilçilərin qənaətinə görə, komandolar dan və döyüşlərdə geniş miqyasda, uğurla istifadə olunub, onlar öz imkan və potensialları nümayiş etdiriblər. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, ilk dəfə 2009-cu ilə herbələrini təlim təhsili almağa gənərlər, qayıtdıqdan sonra onlar müxtəlif birliklərin keşfiyyat hissələrinə təyin ediliblər. Komandalar çətin ilqim, relief şəraitində və əlverişsiz hava şəraitində de hərbi əməlliyyatlar aparmaq üçün xüsusi hazırlanmış hərbçilərdir. Onlar xidmət etdikləri yerlərdə döymən arxasına keçmək, pusqu, basqın, taktiki hücum, keşfiyyat, izləmə kimi çətin tapşırıqları vaxtında və uğurla yerinə yetiriblər. Xudafərin Su Anbarına bayraq sancaraq idiyetlə üzrə digər qoşunları bölmələrinə təhvil veriblər. Qubadlını azad etdikdən sonra Ali Baş Komandanın mərəzu ediləsində xalqımız böyük qurur bəxş etdi. Hərbi Deniz Qüvvələrinin ərazilərdə döyüşlərə qədər, hər hansı bir suüstü, sualtı, quru fealiyyətlərini göstərməsinin qarşısını almaga tam şəkildə hazırlıq qadirdir.

Komandolar

Prezident İlham Əliyev Silahlı Qüvvələr Günü

ərasəsində növbəti komando hərbi hissəsinin açılışında deyib ki, onun tapşırığı ilə İkinci Qara-

bəğ mühərbiyindən sonra Müdafiə Nazirliyinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Daxili Qoşunların, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin, Xarici Keşfiyyat Xidmətinin xüsusi təyinatlı qüvvələrinin imkanları artırılıb. Deniz piyadalarının tərkibi genişləndirilib. Bir sözə, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri ölkənin təhlükəsizliyinə təhdid yarada bilecek istenilən qüvvəyə sardıcı zərbələr endirə bilmək üçün getirilib. Azərbaycan Ordusunu üstün mövqeyə çıxaran amillərdən biri də yüksək vətənpərvərli ruh, psixoloji hazırlıqlıdır. Bərədə Prezident İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciətində bildirib: "Bizim ordumuz döyüş, bizim ordumuz öz gücümüz paradda yox, döyük meydanda göstərib. 44 gün erzində bir nəfər də olsun geri addım atmayıb, bərəfər də olsun fararı olmayıb. Bizim ordumuz burdur. Bizim xalqımız burdur. Çünkü ordu xalqın bir hissəsidir. Orduda xidmət edən xalqın övladlarıdır, bizim yetişdiriyimiz usaqlardır". Dünyanın hərbi analitikləri qəhrəman Silahlı Qüvvələrimizin İkinci Qarabağ mühərbiyəsində tətbiq etdiyi taktikləri öyrənməklə məşğuldurlar, araşdırırlar. Eyni Şanlı Ordu, bütün türk dünyası sizinle fər edir!

Müasir hərbi texnikalar

Bu gün öz gücü, qüdrəti, imkanları, döyük

əzmi, mənəvi ruhu, tematini, təchizatı, ən

müasir döyük vəsiyətine görə döyüşün 50

güclü ordusunun özüne layiqli yərutan Silahlı Qüvvələrinin hərbi arsenali dəha da artırılıb. Hərbi şərhçilərin fikrincə, ən esası bütün texnika və silahlardan peşəkarlıqla, bacarıqla, inamla, effektiv istifadəyə qadır olan Azərbaycan hərbçiləri hazırlanıb. Ordumuz hər an düşmənə döyüşə hazır və qadirdir. Bu gün ordumuz güc, imkanı, döyük texnikası, peşəkarlığı, mənəvi-psixoloji hazırlığı və döyük əzmi çox yüksəkdir. Müsəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Müdafiə Nazirliyinin komando hərbi hissəsində keçirilən görüş zamanı bildirib ki, Azərbaycan Ordusunun modern hərbi texnika ilə təchizati davam etdirilir.

Salman ALIOĞLU, "Respublika".

"Danışıqlar öz yerində, ancaq indi

dünyada siz də yaxşı görüsünüz ki, güc amili önlən plana çıxır, bəzək ölkələr,

hətta böyük demokratik ölkənləri olan

ölkələr də bəzək hallarda beynəlxalq hü-

quqa məhə qoymadan öz marağlarını

təmin edirlər. Nəyin hesabına? Gücün

hesabına. Ona görə ordu quruculuğu

mənim Prezident kimi fəaliyyətimdə

həmişə ona plandadır. Bu gün biz elə bir

qüdrətli ordu yaratmışsın ki, istənilən

vəzifəni icra edə bilirik".

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

"Danışıqlar öz yerində, ancaq indi

dünyada siz də yaxşı görüsünüz ki, güc amili önlən plana çıxır, bəzək ölkələr,

hətta böyük demokratik ölkənləri olan

ölkələr də bəzək hallarda beynəlxalq hü-

quqa məhə qoymadan öz marağlarını

təmin edirlər. Nəyin hesabına? Gücün

hesabına. Ona görə ordu quruculuğu

mənim Prezident kimi fəaliyyətimdə

həmişə ona plandadır. Bu gün biz elə bir

qüdrətli ordu yaratmışsın ki, istənilən

vəzifəni icra edə bilirik".

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

"Danışıqlar öz yerində, ancaq indi

dünyada siz də yaxşı görüsünüz ki, güc amili önlən plana çıxır, bəzək ölkələr,

hətta böyük demokratik ölkənləri olan

ölkələr də bəzək hallarda beynəlxalq hü-

quqa məhə qoymadan öz marağlarını

təmin edirlər. Nəyin hesabına? Gücün

hesabına. Ona görə ordu quruculuğu

mənim Prezident kimi fəaliyyətimdə

həmişə ona plandadır. Bu gün biz elə bir

qüdrətli ordu yaratmışsın ki, istənilən

vəzifəni icra edə bilirik".